

Obrazac Metodičkih preporuka za ostvarivanje odgojno-obrazovnih ishoda predmetnih kurikuluma i međupredmetnih tema za osnovnu i srednju školu

OSNOVNI PODATCI

Ime i prezime	Blanka Rajšić
Zvanje	dipl. bibliotekar
Naziv škole u kojoj ste trenutačno zaposleni	OŠ „Ivan Goran Kovačić“, Slavonski Brod
Adresa elektroničke pošte	blanka.rajsic@skole.hr
Naslov Metodičkih preporuka	Dječja prava – ljudska prava za djecu
Predmet (ili međupredmetna tema)	Građanski odgoj
Za međupredmetnu temu navesti u okviru kojeg nastavnoga predmeta, sata razrednika ili izvannastavnog	Sat razrednika

tavne aktivnos ti se izvodi.	
Razred	5.
OBVEZNI ELEMENTI	
Odgojno - obrazov ni ishod (oznaka i tekst iz kurikulu ma predmet a ili međupr edmetni h tema objavlje nih u NN)	goo A.2.1. Ponaša se u skladu s ljudskim pravima u svakodnevnom životu. goo A.2.2 Aktivno zastupa ljudska prava. uku A.2.2. Učenik primjenjuje strategije učenja i rješava probleme u svim područjima učenja uz praćenje i podršku učitelja. uku B.2.4. Na poticaj učitelja, ali i samostalno, učenik samovrednuje proces učenja i svoje rezultate te procjenjuje ostvareni napredak. uku D.2.2. Učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spremjan je zatražiti i ponuditi pomoć.
Tijek nastavn og sata	
UVODNE AKTIVNOSTI • Učenici odgovaraju na pitanje učitelja koja dječja prava poznaju.• Zatim učenici gledaju kratki film (4:16 min) <i>Roko i Lara u svijetu prava</i>. Nakon filma učitelj ih potiče pitanjima da ga prokomentiraju: ◦ Jeste li naučili nešto novo o dječjim pravima? Što ste naučili?◦ Što mislite kako su obrađene odgovornosti za provođenje dječjih prava?◦ Zašto su dječja prava važna?◦ ...? SREDIŠNJE AKTIVNOSTI • Skupni rad – razvrstavanje prema nekom zajedničkom obilježju.• Skupni rad – analiziranje slučajeva kršenja dječjih prava. ZAVRŠNA AKTIVNOST • Skupni rad - analiza ostvarivanja dječjih prava u školi.• Samovrednovanje - učenici ispunjavaju listu za procjenu.	
Opis svih aktivnos ti (što	UVODNE AKTIVNOSTI 1. Učenici odgovaraju na pitanje učitelja koja dječja prava poznaju. Koja dječja prava poznate?

rade učenici, a što učitelj/n astavnik)	2. Zatim učenici gledaju kratki film (4:16 min) <i>Roko i Lara u svijetu prava</i>. Nakon filma učitelj ih potiče pitanjima da ga prokomentiraju: a. Jeste li naučili nešto novo o dječjim pravima? Što ste naučili?b. Što mislite kako su obrađene odgovornosti za provođenje dječjih prava?c. Zašto uopće trebamo dječja prava?d. ...? SREDIŠNJE AKTIVNOSTI 3. RAD U SKUPINI-klasifikacija dječjih/ljudskih prava • Učitelj daje usmene i pisane upute za zadatak razvrstavanje kartica.• Učenici imaju zadatak da skup kartica (Kartice-dječja prava) na kojima se nalaze pojedina dječja/ludska prava razvrstaju u podskupove temeljem nekoga zajedničkog obilježja.• Također, trebaju i osmisliti nazive tih podskupova.• Nakon završenoga zadatka predstavnik skupne prezentira i obrazlaže njihov odabir. Učitelj povremeno daje povratne informacije o kvaliteti izvedbe zadatka. 4. RAD U SKUPINI-analiza slučaja kršenja dječjih prava Učitelj objašnjava zadatak. Daje usmene i pisane upute. • Učenici u skupinama čitaju i analiziraju pojedine primjere kršenja dječjih prava (Slučajevi kršenja dječjih prava) te trebaju odgovoriti na sljedeća pitanja:• Koja su dječja prava prekršena?• Tko je odgovoran za to?• Kako se ovaj problem može riješiti?• Učenici prezentiraju svoje odgovore. Prvo upoznaju ostale učenike sa slučajem koji su analizirali, a onda iznose svoje odgovore.• Učitelj daje povratne informacije (konkretnе, informativne, poticajne, jasne) o kakvoći realiziranih zadataka. 5. ZAVRŠNE AKTIVNOSTI RAD U SKUPINI-analiza ostvarivanja dječjih prava u školi. Svako najbolje poznaje sredinu u kojoj živi i zato su učenici kao završnu aktivnost dobili sljedeći zadatak. Učitelj im daje usmene i pisane upute. Učenici u skupini analiziraju kvalitetu ostvarivanja dječjih prava u svojoj školi koristeći se ovim okvirnim pitanjima: • Je li tvoja škola sigurno mjesto za svakog učenika?• Dobivaš li pomoć i podršku od svojih učitelja od svih oblika zlostavljanja?• Kakvi su higijenski uvjeti u školi?• Koliko se često učenici tuže na rad učitelja zbog doživljaja nepravde, slabe ocjene...• Jesu li učenici dobro informirani o svim pitanjima koji su važni za njih i njihovo obrazovanje?• Uvažavaju li se mišljenja učenika?

	• Sudjeluju li učenici u oblikovanju i donošenju školskih pravila i drugih odluka?• ...? Nakon završene aktivnosti predstavnik skupine izvješćuje sve učenike o zaključcima i iskustvima svoje skupine. Svi učenici sudjeluju u zajedničkoj raspravi o važnosti dječjih prava i njihovo primjeni. Učitelj usmjerava raspravu i daje povratne informacije učenicima o izvršenom zadatku. VREDNOVANJE KAO UČENJE Učenici ispunjavaju listu za procjenu (Dječja prava – vrednovanje kao učenje) kako bi se samovrednovali i tako procijenili svoj napredak.
Sadržaji koji se koriste u aktivnostima	Kartice-dječja prava SVA DJECA IMAJU JEDNAKA PRAVA Sva djeca imaju jednaka prava bez obzira na rasu, boju, jezik, spol, vjeru, političko ili drugo uvjerenje, etničko ili socijalno porijeklo, imovinu ili kakvu drugu okolnost kod djeteta.
	DIJETE IMA PRAVO NA ODMOR I IGRU Dijete ima pravo na odmor i igru, rekreatiju, kao i na slobodno sudjelovanje u kulturnom životu.

SVAKO DIJETE IMA PRAVO NA ŽIVOT

SVAKO
SKRB
Odmah
matične
ime, pra
moguće
na njih

PRAVO NA SLOBODU MIŠLJENJA

Dijete ima pravo na slobodu mišljenja, svijesti i vjeroispovijesti, uz odgovarajuće usmjeravanje svojih roditelja.

D

PRAVO NA PRIVATNOST

Dijete ima pravo na zaštitu od miješanja u njihovu privatnost, obitelj, dom ili dopisivanje, kao i na zaštitu od napada na njegovu čast i ugled.

PRAVO N
Dijete im
nacionalni
sredstva
materijal
djeteta, k
poduzima
materijal

DJECA BEZ RODITELJA IMAJU PRAVO NA POSEBNU BRIGU

Dijete bez porodice ima pravo na posebnu zaštitu i na odgovarajuću skrb u drugoj obitelji ili ustanovi, uz uvažavanje njegovog kulturnog podrijetla.

DJECA IZ
NA POSE
Dijete izb
pravo na
može izra
može biti
sukobima

DJECA S TEŠKOĆAMA IMAJU PRAVO NA POSEBNU NJEGU I SKRB

Dijete s teškoćama u duševnom i tjelesnom razvoju mora uživati pun i pristojan život u uvjetima koji osiguravaju dostojanstvo, promiču oslanjanje na vlastite mogućnosti i olakšavaju djetetovo djelatno sudjelovanje u zajednici.

DIJETE IMA PRAVO NA OBRAZOVANJE

Dijete ima pravo na obrazovanje. Država osigurava besplatnu i obvezatnu osnovnu izobrazbu, potiče razne oblike srednjoškolske izobrazbe dostupne svima, i svima omogućava stjecanje visoke izobrazbe na temelju sposobnosti

Slučajevi kršenja dječjih prava

ZAKIA

Zakia je s 16 godina odbila stupiti u brak koji je dogovorio njezin otac. Za kaznu su Zakiu otac i brat istukli i teško povrijedenu ostavili da umre. Srećom, udruga žena Afganistana, koja se bori protiv običaja prisilnih brakova, pomogla joj je oporaviti se od ozljeda.

MARKO

Marko ima osam godina i roditelji su mu razvedeni. Već mjesecima nije video oca, a ni druge članove obitelji, djeda, baku, sestrične, braće. Markova majka stalno pronalazi opravdanja kako bi spriječila njegove susrete s ocem. Stalno mu govori kako ga je otac zaboravio i napustio jer on ima drugu ženu s kojom očekuje dijete. Marko je jako tužan i nedostaje mu otac.

IVAN

Ivan je jedanaestogodišnji dječak koji živi s majkom i ocem alkoholičarom. Njegov otac zna potrošiti cijelu plaću na alkohol. Zbog nedostatka novca često jedu smo kuhani krumpir za ručak. Otac, kad je pod utjecajem alkohola, fizički zlostavlja njega i majku. Tako Ivan dolazi u školu s plavim masnicama po licu i tijelu. Sve to utječe na njegov odnos s drugom djecom. Izbjegava se družiti s vršnjacima jer se srami svoje obiteljske situacije.

BORNA

Borna ima deset godina i ide u četvrti razred. Miran je i povučen dječak. Za jednu grupu nasilnih dječaka u razredu postao je predmet svakodnevnog zlostavljanja – fizičkoga maltretiranja i vrijedanja. To je kod Borne izazvalo strah od škole te je prestao počudati nastavu. Na kraju je cijela obitelj odlučila se preseliti u drugo mjesto, u podstanarski stan, kako bi se Borna upisao u drugu školu. Svi su ovi događaji nepovoljno utjecali na Bornu koji je trenutno na intenzivnoj psihoterapiji.

PRAVO
ZAŠTITA
Svako dje
zdravstven
na najveć
zdravstveni

PRAV
Djeca
udruž
okupljeni

	ČARLI Čarli je dvanaestogodišnji dječak iz Ugande. Živi u starom vagonu s grupom svojih vršnjaka. Ostao je bez roditelja koji su prije tri godine stradali u oružanim sukobima. Spava na podu vagona. Ujutro obično odlazi na tržnicu gdje kupi odbačeno voće i povrće. Ponekad prodaje sapun koji jeftino kupi od vozača kamiona. Ima jedne hlače i majicu koje pere jednom tjedno u rijeci. Ipak, kaže da voli ovaj život i nuda se da će jednog dana imati svoj štand na tržnici te će tako zaradivati dovoljno novaca. MARIJA Marija je trinaestogodišnja djevojčica. Dobra je učenica i prijateljica. Prije dvije godine umro joj je otac i živi s bolesnom majkom. Svakog dana ustaje rano, odlazi u nabavku, posprema kuću, pere, kuha i brine se o bolesnoj majci. Tijekom dana ne stigne učiti pa zato piše zadaće i uči noću. Nema vremena za igru i zabavu, čak ni za gledanje televizije.				
Primjeri vrednov anja za učenje, vrednov anja kao učenje ili naučeno g uz upute	1. Vrednovanje za učenje – usmene povratne tijekom aktivnosti i nakon aktivnosti2. Dječja prava – vrednovanje kao učenje				
	<table border="1"><tr><td></td><td>Da</td><td>Ne</td><td>Ne u potpunosti</td></tr></table>		Da	Ne	Ne u potpunosti
	Da	Ne	Ne u potpunosti		
	Sada bolje poznajem i razumijem dječja prava.				
	Osvijestio sam važnost dječjih prava.				
	Analiziram primjenu dječjih prava.				
	Znam prepoznati situacije u kojima se krše dječja prava.				

	Zastupat ću dječja prava u svom neposrednom okružju.			
	Zadovoljan sam svojim doprinosom rada u skupini.			
Lista za procjenu – vrednovanje kao učenje				
Razrađeni problematski zadaci, zadaci za poticanje kritičkog razmišljanja, kreativnosti i/ili istraživački zadaci; ovisno o predmetu i nastavnim temama	RAD U SKUPINI-klasifikacija dječjih/ljudskih prava Učenici imaju zadatak da skup kartica (Kartice-dječja prava) na kojima se nalaze pojedina dječja/ljudska prava razvrstati u podskupove temeljem nekoga zajedničkog obilježja.Također, trebaju i osmislići nazive tih podskupova.Nakon završenog zadatka predstavnik skupne prezentira i obrazlaže njihov odabir. RAD U SKUPINI-analiza slučaja kršenja dječjih prava Učenici u skupinama čitaju i analiziraju pojedine primjere kršenja dječjih prava (Slučajevi kršenja dječjih prava) te trebaju odgovoriti na sljedeća pitanja: Koja su dječja prava prekršena?Tko je odgovoran za to?Kako se ovaj problem može riješiti? ZAVRŠNE AKTIVNOSTI RAD U SKUPINI-analiza ostvarivanja dječjih prava u školiUčenici u skupini analiziraju kvalitetu ostvarivanja dječjih prava u svojoj školi koristeći ova okvirna pitanja: Je li tvoja škola sigurno mjesto za svakog učenika?Dobivaš li pomoć i podršku od svojih učitelja od svih oblika zlostavljanja?Kakvi su higijenski uvjeti u školi?Koliko često se učenici tuže na rad učitelja zbog doživljaja nepravde, loše ocjene...Jesu li učenici dobro informirani o svim pitanjima koji su važni za njih i njihovo obrazovanje?Uvažavaju li se mišljenja učenika?Sudjeluju li učenici u oblikovanju i donošenju školskih pravila i drugih odluka?...?			

	• Nakon završene aktivnosti predstavnik skupine izvješćuje sve učenike o zaključcima i iskustvima svoje skupine. Svi učenici sudjeluju u zajedničkoj raspravi o važnosti dječjih prava i njihovo primjeni.
DODATNI ELEMENTI¹	
Poveznice na više odgojno - obrazovnih ishoda različitih predmeta ili očekivana međupredmetna tema	uku A.2.2. Učenik primjenjuje strategije učenja i rješava probleme u svim područjima učenja uz praćenje i podršku učitelja. uku B.2.4. Na poticaj učitelja, ali i samostalno, učenik samovrednuje proces učenja i svoje rezultate te procjenjuje ostvareni napredak. uku D.2.2. Učenik ostvaruje dobru komunikaciju s drugima, uspješno surađuje u različitim situacijama i spreman je zatražiti i ponuditi pomoć.
Aktivnosti u kojima je vidljiva interdisciplinarnost	
Aktivnosti koji obuhvaćaju prilagodbu za učenike s teškoćama	
Aktivnosti za motiviranje i rads	

¹ Sastavni elementi prijave koji omogućuju dodanu vrijednost provedbi javnog poziva. Nisu obavezni, ali nose dodatne bodove u skladu s kriterijima procjene Metodičkih preporuka.

daroviti m učenici ma	
Upute za kriterijsk o vrednov anje komplek snih i problem skih zadataka i/ili radova esejskog a tipa	
Projektn i zadaci (s jasnim scenarijij ma, opisima aktivnos ti, rezultati ma projekta ,, vremens kim okvirima)	
Poveznic e na multime dijske i interakti vne sadržaje	Kratki film <i>Roko i Lara u svijetu prava</i> https://www.youtube.com/watch?v=AC4v4go2eQ8
Prijedloz i	Konvencija o dječjim pravima

Ministarstvo
znanosti i
obrazovanja

vanjskih
izvora i
literatur
e

MARZANO, Robert J. i dr. Nastavne strategije : kako primijeniti devet najuspješnijih
nastavnih strategija